

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 104
din 20.03.2024

Dosar nr.: 664/2023

Petiția nr.: 7325/25.09.2023

Petent: ...

Reclamată: Școala Gimnazială Nr. 194 București

Obiect: Petenții, părinți ai elevilor din clasa a III-a G, reclamă o posibilă faptă de discriminare ca urmare a faptului că, fără nicio informare prealabilă din partea școlii, elevii au fost relocați abuziv, în containere improprii, cu miros pregnant de mușcături, fiind nevoiți să învețe cu geamurile și ușa deschise. Totodată, petenții susțin că elevii clasei a III-a G nu pot beneficia de programul Școală după școală, deși alte clase beneficiază.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural ales al petentului

1. ...,

Numele, domiciliul ales și sediul părții reclamate

2. Școala Gimnazială Nr. 194, prin reprezentant Director Prof. Lucia Minchevici, cu sediul în mun. București, blv. Alexandru Obregia nr. 3, sector 4

II. Procedura de citare

3. Prin adresa nr. 7415/27.09.2023, potrivit prevederilor art. 40 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, având în vedere situația de fapt, pentru soluționarea cu celeritate a dosarului în speță, Colegiul director a solicitat un punct de vedere referitor la situația descrisă de petenți Inspectoratului Școlar al Municipiului București.

4. Având în vedere prevederile art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 7325/09.10.2023, respectiv nr. 7739/09.10.2023, a citat părțile pentru data de 09.11.2023.

5. Procedura de citare a fost legal și complet realizată.

6. Prin adresa nr. 9013/10.11.2023, având în vedere situația de fapt, Colegiul Director a solicitat părții reclamate să comunice următoarele aspecte: dispunerea pe program a tuturor claselor din Școala Gimnazială Nr. 194 București, orarul programului Școală după școală cu menționarea sălilor de clasă în care se desfășoară și al numelor personalului didactic care desfășoară activități în cadrul acestui program, documentele și procedura care a stat la baza evaluării cadrelor didactice care și-au manifestat intenția să susțină ore în cadrul programului

Școală după Școală.

7. Prin adresa nr. 9581/28.11.2023, părții reclamate i-a fost comunicat un exemplar al punctului de vedere formulat de petent și notele scrise ale unui membru al grupului de părinți. Totodată, partea reclamată a fost informată de posibilitatea de a formula concluzii scrise în termen de 15 zile de la primirea prezentei adrese.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Petentul a formulat memoriul înregistrat cu nr. 7325/25.09.2023, prin care a solicitat constatarea și sancționarea unei posibile fapte de discriminare.

9. Astfel, părinții elevilor clasei a III-a G susțin că elevii se află într-o situație discriminatorie, din cauza managementului defectuos, fiind relocați abuziv, în containere improprii, cu miros pregnant de mucegai, fiind nevoiți să învețe cu geamurile și ușa deschisă.

10. Din spusele părinților, unii dintre copii s-au îmbolnăvit după primele zile de școală și conducerea școlii nu a găsit nicio rezolvare pentru această situație.

11. Totodată, părinții susțin că relocarea nu vine ca urmare a intrării în renovare a unor săli de clasă, ci ca urmare a formării unui număr mai mare de clase pregătitoare.

12. Părinții consideră că mutarea elevilor într-un container, în parcare școlii, lângă rampa de gunoi, după ce anterior, timp de 3 ani au avut loc în clădirea școlii, ca fiind incorectă, lipsită de transparență, arbitrară, subiectivă și discriminatorie.

13. Din spusele părinților, școala nu le-ar fi comunicat criteriile care au stat la baza deciziei de mutare.

14. În plus, părinții susțin că școala a comunicat că elevii clasei a III-a G nu pot beneficia de programul Școală după școală, deși alte clase de a III-a beneficiază, această fiind o discriminare a elevilor.

15. Prezentei memoriu îi este anexată lista elevilor clasei a III-a G și a părinților acestora, semnatori ai prezentei cereri.

16. Prin adresa nr. 9401/22.11.2023, petentul a depus completări la dosarul cauzei.

17. În primul rând, petentul susține că justificarea oferită de reclamată, dar și de inspectorat, în ceea ce privește relocarea este una fictivă, lipsită de fundament real cât și de logică elementară.

18. Astfel, petentul susține că necesitatea alegerii unei clase din cele 2 clase existente de a III-a la parterul școlii este invalidată chiar de documentele depuse la dosar de partea reclamată și de inspectorat.

19. În fapt, la parterul școlii, în anul școlar 2022-2023 erau 7 clase din care 3 de a II-a (a III-a în anul școlar în curs), și nu doar două, cum în mod eronat este menționat. Pe lângă acestea mai erau 2 clase de a III-a, 2 clase pregătitoare și o clasă de a IV-a.

20. Conform petentului, departajarea între aceste clase nu a fost argumentată, ci doar departajarea între două clase de a III-a, deși erau 3, cât și alte clase, fapt care nu are un fundament sau un raționament logic.

21. Totodată, în ceea ce privește departajarea dintre cele două clase de a III-a, petentul susține că la dosarul cauzei nu se regăsesc Certificatele obținute de la CMBRAE, așa cum ar fi normal, ci doar o recomandare de la un Cabinet Individual de Psihologie și o cerere scrisă de mână.

22. Din spusele petentului, părinții elevilor din clasa a III-a G nu au fost informați cu privire la mutarea copiilor în container, prin urmare nu au știut că departajarea va fi efectuată în

funcție de anumite criterii.

23. De altfel, petentul susține că în clasa a III-a G există un copil cu CES care are și certificat CMBRAE, situație care poate fi confirmată atât de școală, cât și de inspectorat.

24. În ceea ce privește criteriul de departajare în funcție de numărul de copii, clasele primare constituite începând cu anul 2020, cuprind în medie 17 elevi, dar nu mai mult de 22, iar cele constituite în 2023, conform art. 23 din Legea 198/2023, cuprind în medie 16 elevi, dar nu mai mult de 22. Prin urmare, petentul consideră că nu există logică de departajare în funcție de acest criteriu, din moment ce școala decide să mute în container o clasă de a III-a cu un număr mai mare de elevi pentru a face loc unei clase pregătitoare cu un număr mult mai mic de elevi, într-un spațiu mai mare.

25. Referitor la numărul de elevi din clasa a III-a G, petentul menționează constatarea făcută de DSP conform Procesului verbal nr. 0003185/13.09.2023 (anexat): „*în sălile de clasă care funcționează în containere a fost găsit un număr mai mare de elevi decât numărul maxim admis de elevi (25)*”.

26. Din punctul de vedere al petentului, în condițiile în care există nouă containere ocupate, ar fi fost firesc să fie toate utilizate pentru clasele pregătitoare și doar diferența până la cele 11 clase pregătitoare să fie amplasată în școală.

27. Totodată, containerele sunt autorizate numai pentru activitatea preșcolară, astfel încât, firesc ar fi fost să fie utilizate doar pentru clasele pregătitoare, acești copii fiind mai mici și mai apropiați de activitatea autorizată pentru aceste module.

28. Petentul susține că afirmația reclamatei, conform căreia mutarea este una temporară, este falsă .

29. Petentul susține că părinții nu au cunoscut această modalitate de funcționare și din acest motiv au înaintat petiții și către Inspectoratul Școlar al Municipiului București, Inspectoratul Școlar S4, Școala 194, Ministerul Educației, Direcția de Sănătate Publică.

30. Conform petentului, din cele nouă clase care învață în container, 6 sunt pregătitoare, 2 clase de a I-a și o singură clasă de a III-a. În școală sunt 11 clase pregătitoare din care 6 sunt la container, 9 clase a I-a din care 2 la container, 8 clase a II-a din care niciuna la container, 7 clase a III-a din care una la container.

31. Având în vedere numărul de laboratoare/săli utilizate în alte scopuri, o posibilă soluție, din punctul de vedere al petentului, ar fi fost relocarea în containere a unor laboratoare, astfel încât, să se suplimenteze numărul de săli de clasă din școală.

32. Petentul menționează că unele săli de clasă au fost amenajate în spații ce anterior aveau altă destinație, conform repartizării claselor pe săli, iar acest lucru ar fi putut fi realizat și pentru clasa a III-a G astfel încât să beneficieze de aceleași condiții de studiu ca și restul copiilor de clasa a III-a din școală.

33. În ceea ce privește justificarea programului SDS, respectiv departajarea pe baza punctajului acordat competențelor cadrelor didactice, petentul consideră că este profund incorectă deoarece, atâta timp cât cadrele didactice sunt considerate suficient de competente pentru a susține cursurile în clasă, cum ar putea să fie mai puțin competente pentru a îndruma copii în a-și realiza temele în clasă, în cadrul programului SDS.

34. De altfel, petentul menționează că informația precum că ar avea dreptul de a înscrie copiii la programul SDS susținut de alte învățătoare este o noutate, fiind o informație ce nu a fost comunicată anterior părinților clasei a III-a G.

35. Prin adresa nr. 9407/22.11.2023, o membră a grupului de părinți al elevilor clasei a III-a G a făcut mențiuni cu privire la speța în cauză.

36. Astfel, conform adresei formulate, efectivul clasei nu a fost relocat (nici până la momentul formulării prezentei) în incinta școlii, într-o sală de clasă care să respecte cubajul minim admis de lege 5mc/elev, fiind singura clasă de a III-a mutată abuziv, deși unii copii au probleme grave de sănătate și dețin certificat obținut de la CMBRAE, înregistrat în programul informativ al școlii, SIIR, ceea ce nu poate absolve managementul de neștiința situației acestora.

37. De altfel, membra grupului de părinți susține că acești copii sunt dezvoltați din punct de vedere anatomic, iar mobilierul este adecvat pentru învățământul preșcolar, nicidecum pentru elevi aflați în preadolescență, fiind astfel nevoiți să-și desfășoare activitatea înghesuiți în bănci într-o clasă foarte mică.

38. De asemenea, sunt reclamate și condițiile inumane în care elevii sunt nevoiți să participe la ore, containerele nefiind încălzite în sistem centralizat, decât electric între orele 07.00-11.30, apoi căldura fiind oprită pe tot parcursul zilei/noptii.

39. Conform susținerilor membrei grupului de părinți, containerele nu dețin Autorizație Sanitară de Funcționare pe anul 2022 și 2023.

40. Prin adresele nr. 41311/12.12.2023, nr. 41361/14.12.2023, 41407/15.12.2023, 308/11.01.2024, 654/23.01.2024, petentul a solicitat urgentarea soluționării dosarului.

Susținerile părții reclamate

41. Partea reclamată a formulat adresa nr. 8529/30.10.2023, prin care și-a exprimat punctul de vedere referitor la memoriul formulat de petent, considerând sesizarea neîntemeiată, măsurile de relocare și de desfășurarea a SDS fiind luate de unitatea de învățământ cu respectarea prevederilor legale în vigoare, din rațiuni tehnice și organizatorice, justificate de factori obiectivi și străini de orice discriminare.

42. Referitor la relocarea clasei a III-a G într-o clasă din containere (module), reclamata susține că măsura a fost determinată de creșterea numărului de clase pregătitoare în anul școlar 2023-2024.

43. Reclamata susține că deservește o zonă intens populată, iar la clasa pregătitoare este obligatoriu să se asigure școlarizarea tuturor copiilor din circumscripție, anterior anului 2020, colectivele de elevi din învățământul primar depășeau 30-35 de elevi pe clasă, spațiul fiind astfel suficient pentru funcționarea tuturor elevilor școlii în două schimburi.

44. Prin modificarea adusă de Legea nr. 185/2020, în învățământul primar clasa cuprindea în medie 17 elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 22, iar inspectoratul școlar putea aproba maximum 3 locuri peste efectiv. În consecință, începând cu anul școlar 2020-2021, conform reclamatei, colectivele de elevi la clasa pregătitoare au fost de maximum 25 de elevi, spațiul existent devenind astfel insuficient.

45. În anul 2023, prin art. 23 din Legea nr. 198/2023 – Legea învățământului preuniversitar, s-a prevăzut că o clasă cuprinde în medie 16 elevi, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 22, aprobările peste efectiv fiind de maxim 2 locuri.

46. Partea reclamată susține că terenurile și clădirile școlilor primare, gimnaziale și liceale, inclusiv ale celorlalte niveluri de învățământ din cadrul acestora, înființate de stat, fac parte din domeniul public local și sunt administrate de către consiliile locale.

47. Astfel, soluția găsită de Sectorul 4 al Municipiului București pentru rezolvarea lipsei de spațiu, încă din anul 2019 când a fost dăruită clădirea grădiniței și a început construcția unui nou corp de clădire unde își vor desfășura activitatea grupele de învățământ preșcolar ale școlii, a fost achiziționarea unor containere (module), special dotate pentru desfășurarea

activităților didactice. Desigur, această măsură fiind una provizorie, până la identificarea altor soluții de extindere a spațiului existent.

48. Începând cu anul 2022, ca urmare a creșterii constante a numărului de clase pregătitoare, reclamata afirmă că au fost mutate într-o altă locație clasele de învățământ preuniversitar, iar în module își desfășoară activitatea clase din învățământul primar.

49. Din spusele reclamatei, această modalitate de funcționare este cunoscută și acceptată de toți părinții care au copii înscriși la unitatea de învățământ, fiind o chestiune publică, modulele fiind poziționate în fața corpului de clădire principal, iar o parte chiar la intrarea în școală.

50. Prin urmare, reclamata susține că, în lipsa acestor module, unitatea de învățământ ar fi nevoită să desfășoare activitatea în trei schimburi, măsură ce ar afecta toți elevii înscriși.

51. Partea reclamată susține că numărul de clase pregătitoare constituite pentru anul școlar 2023-2024 a fost foarte mare și anume 11 clase, cu cinci mai mult față de cele 6 clase prevăzute de planul de școlarizare pentru anul școlar 2023-2024, necesitând mutarea unui număr de 9 clase în module, din care două clase I, 6 clase pregătitoare și o clasă a III-a.

52. Conform reclamatei, alegerea claselor care urmau să-și desfășoare activitatea în containere s-a făcut având în vedere următoarele criterii: clasele pregătitoare au fost repartizate la parterul clădirii, având în vedere vârsta mică a copiilor și pericolul la care ar fi expuși prin urcarea/coborârea scărilor, iar clasele pregătitoare au fost repartizate grupat, 6 în săli special amenajate în containere, dotate cu mobilier specific și 5 clase, în aceeași zonă a parterului, pentru a limita contactul cu elevii claselor mai mari a copiilor de clasă pregătitoare, tot pentru protecția acestora.

53. Partea reclamată a anexat schema de repartizare a claselor pe săli, atât în anul școlar 2023-2024, cât și în anul școlar anterior, pentru a confirma cele arătate și anume repartizarea claselor pregătitoare la parter, respectiv module.

54. În ceea ce privește clasele a III-a G și a III-a E, reclamata susține că acestea și-au desfășurat activitatea didactică în anul școlar 2022-2023 la parterul școlii, în zona repartizată claselor pregătitoare pentru anul școlar 2023-2024. Dintre cele două clase, a fost aleasă să se mute în container clasa a III-a G, deoarece are un număr mai mic de elevi decât clasa a III-a E, și anume 27 față de 29, spațiul dintr-un modul fiind puțin mai mic față de cel din clasele de la parterul școlii și pentru că la clasa a III-a E sunt înscriși doi elevi cu cerințe educaționale speciale, dintre care unul are recomandare de la terapeut de păstrare a colectivului și a rutinei de orientare.

55. Astfel, la întâlnirile echipei manageriale cu părinții elevilor din clasa a III-a G, reclamata susține că au fost prezentate toate aceste aspecte, iar părinții au fost informați că această decizie este temporară.

56. Totodată, reclamata susține că în aceste module condițiile sunt foarte bune și respectă prevederile legale în vigoare, nu reprezintă urme de mucegai sau igrasie, fiind prevăzute cu sisteme de aerisire și aer condiționat, afirmațiile din plângere nefiind conforme cu realitatea.

57. Din spusele reclamatei, condițiile de desfășurare a activității în module au fost verificate de reprezentanții Direcției de Sănătate Publică a Mun. București care, în urma controalelor efectuate în data de 13.09.2023, cât și în 11.10.2023 au constatat că *„microclimatul și iluminatul sunt corespunzătoare; mobilierul, tâmplăria și obiectele sanitare sunt în stare bună, adecvate vârstei; pre colectarea deșeurilor solide e bună; personalul face dovada controlului medical”*, precum și că distanța dintre acestea și ghenă este mai mare de 5 metri, fiind astfel îndeplinite prevederile legale de funcționare.

- 58.** De asemenea, reclamata susține că modulele dețin autorizație de funcționare pentru învățământul preșcolar din anul 2019, fiind depuse noi solicitări de autorizare în data de 09.09.2021 și 19.09.2023, ca urmare a schimbării destinației spațiilor, în sensul că acolo învață elevii din învățământul primar.
- 59.** Referitor la modalitatea de repartizare a claselor, reclamata susține că legislația din domeniul învățământului nu prevede o procedură specială, fiind o măsură strict organizatorică. Directorul unității a prezentat repartizarea claselor în anul 2023-2024 atât Consiliului Profesoral, întrunit în data de 01.09.2023, cât și Consiliului de Administrație din data de 05.09.2023, fiind emisă și Hotărârea nr. 1 din 05.09.2023 a Consiliului de Administrație.
- 60.** Concluzionând, partea reclamată apreciază că nu a fost încălcat principiul egalității de tratament.
- 61.** În ceea ce privește cel de-al doilea aspect semnalat în petiție, respectiv organizarea programului Școală după Școală, partea reclamată susține că la nivelul instituției există un număr de 15 săli de clasă disponibile pentru desfășurarea activităților din acest program și un număr de 17 solicitări.
- 62.** În consecință, reclamata susține că admiterea cererilor s-a făcut conform unor proceduri și a unor criterii clare pe baza cărora activitatea cadrelor didactice participante care urmau să susțină activitatea a fost evaluată.
- 63.** În urma evaluării, conform reclamatei, doamna învățătoare de la clasa a III-a G, a obținut un punctaj mai mic față de celelalte cadre didactice admise, fiind informată în mod oficial despre această situație, conform documentelor anexate.
- 64.** În concluzie, partea reclamată susține că dreptul la educație nu a fost îngreunat niciunui elev, părinții putând formula cereri, dacă doresc, de înscriere la una din clasele care organizează programul SDS.
- 65.** Partea reclamată anexează înscrisuri.
- 66.** Partea reclamată a formulat adresa nr. 9291/20.11.2023, prin care a adus completări punctului de vedere formulat anterior.
- 67.** Astfel, reclamata susține că, urmare a modificării legislației, soluția provizorie, rapidă și viabilă a fost reprezentată de amplasarea în incinta școlii a trei construcții modulare cu ajutorul cărora a reușit să păstreze, pentru anul școlar 2023-2024 învățarea în două schimburi/ture: ciclul primar-dimineața, ciclul gimnazial-după-amiaza.
- 68.** Referitor la repartizarea claselor, reclamata menționează că an de an se efectuează o rotație a acestora, astfel încât, pentru anul școlar în curs, doar 15 clase din totalul de 42 și-au păstrat sala, în vreme ce 27 de clase și-au schimbat sala de curs, așa cum reiese din repartizarea anexată, nefiind posibilă păstrarea aceleiași clase pentru același colectiv, din motive strict organizatorice ținând cont de vârsta elevilor, numărul de elevi din fiecare clasă, dimensiunea claselor și de existența unor cazuri de copii cu cerințe educaționale speciale.
- 69.** Conform reclamatei, sălile de la parterul instituției (cu excepția claselor pregătitoare) sunt repartizate astfel: clase în care se află copii cu CES sau aflați în supraveghere și consiliere de către prof. Consilieri școlari ai unității de învățământ, sala 1 – cls. a III-a C – 1 elev, sala 6 – cls. a III-a E – 2 elevi, sala 8 – cls. a IV-a F – 2 elevi, pentru care se aplică măsuri specifice în vederea integrării acestora, sala 2 – cabinetul de informatică, clasa I G (sala 9, parter) ocupă o sală de mici dimensiuni.
- 70.** Totodată, reclamata susține că o sală de curs, precum cea în care învață elevii de la clasele a III-a C, a III-a E, a IV-a F, are o suprafață de 50m², iar sala de clasă unde învață

elevii de la clasa a III-a G are o suprafață de 56m² și este potrivită pentru cei 27 de elevi cu vârsta de 9-10 ani.

71. În ceea ce privește programul Școală după școală, reclamata susține că se desfășoară pentru clasele I-IV în intervalul de timp dintre terminarea orelor de curs de către elevii din ciclul primar și începerea orelor de curs de către elevii din ciclul gimnazial.

72. Astfel, reclamata susține că în cele 15 săli disponibile sunt repartizate cele 15 grupe de copii pentru care părinții au solicitat servicii educaționale de tip SDS. În desfășurarea acestui tip de activitate există și continuitate, în sensul în care aceste grupe au funcționat și în anii anteriori.

73. Partea reclamată menționează că la nivelul unității de învățământ există serviciul semiinternat, unde își desfășoară activitatea două doamne pedagog, ale căror atribuții vizează supravegherea copiilor și acordarea sprijinului necesar pentru efectuarea temelor de către elevi. Serviciul semiinternat este completat de prezența a cel puțin 1 cadru didactic/învățător care, dacă este solicitat, poate oferi sprijin specializat în rezolvarea temelor. Acest program funcționează cu sprijinul cadrelor didactice și al părinților pentru a oferi găzduire și masă copiilor ai căror părinți lucrează program normal de lucru și nu au alte alternative pentru copii, dar și pentru a suplini lipsa spațiului pentru efectuarea SDS, copiii având sprijin și îndrumare pentru efectuarea temelor și la semiinternat.

74. De altfel, reclamata susține că serviciile de la semiinternat sunt accesate și de către două eleve de la clasa a III-a G.

75. În ceea ce privește procedura de alegere a grupelor de elevi care efectuează SDS, aceasta a fost depusă la dosarul cauzei de către reclamată. Conform acesteia, de aici rezultă că din cauza numărului redus de săli, se efectuează o evaluare a activității cadrelor didactice care au depus solicitări, procedura fiind una transparentă.

76. Referitor la afirmația conform căreia părinții nu ar fi fost informați în legătură cu repartizarea, partea reclamată susține că aceasta nu este conformă cu realitatea, informarea fiind făcută de către învățătoare/diriginte la începutul anului școlar, înainte de începerea cursurilor. Dovada în aceste sens este faptul că, în data de 6.09.2023, o parte dintre părinți s-au prezentat la secretariatul unității pentru a solicita revocarea acestei decizii.

77. Conform reclamatei, părinții au fost programați la o audiență în data de 14.09.2023, conform registrului de audiențe nr. 3912/06.09.2019.

78. Nemulțumit de această situație, reclamata susține că petentul a făcut apel vineri (08.09.2023) la mijloacele mass-media unde a prezentat în mod denaturat demersul unității de învățământ. Directorul școlii a participat în calitate de reprezentant al instituției, alături de reprezentanții Primăriei Sectorului 4 la prezentarea situației, explicând faptul că supraîncărcarea școlii a dus la folosirea construcțiilor modulare.

79. Partea reclamată susține că grupul de părinți petiționari nu s-a prezentat la audiența programată dar, spre finalul lunii septembrie 2023, directorul instituției a avut o întâlnire ad-hoc cu aceștia unde le-a explicat că această soluție este temporară.

80. În urma acestui dialog, părinții au continuat să susțină că ei sunt de acord ca elevii să învețe în 3 schimburi și că propunerea lor privind relocarea este: rotirea zilnică a sălii de clasă pentru cele 42 de colective din ciclul primar.

81. Reclamata susține că propunerea nu a putut fi acceptată deoarece nu este în interesul elevilor și ar conduce la o bulversare majoră a procesului instructiv-educativ.

82. Referitor la afirmația petentului privind presupusele divergențe ale doamnei învățătoare cu echipa managerială, reclamata susține că acestea nu sunt reale, relația fiind una normală,

de colegialitate, respect și sprijin reciproc.

83. De asemenea, din spusele reclamatei, elevii din clasa a III-a G își desfășoară activitatea într-o sală de clasă care îndeplinește toate condițiile de funcționare, cu o suprafață mult mai mare decât cea a sălilor din școală, dotate cu mijloace IT performante, fiind tratați corect, obiectiv și transparent, având șanse egale la educație, atât în școală, cât și în afara ei, prin activitățile școlare și extrașcolare.

84. Concluzionând, în urma argumentelor enumerate, partea reclamată solicită respingerea petiției ca vădit nefondată.

85. Prin adresa nr. 9646/29.11.2023, partea reclamată a depus noi înscrisuri la dosar.

86. Partea reclamată a formulat adresa nr. 41582/21.12.2023, prin care a formulat concluzii scrise cu privire la speța în cauză.

87. Pentru respectarea Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, reclamata susține că instituția a aprobat în ședința Consiliului de Administrație din data de 05.09.2023 ca un număr de nouă clase din ciclul primar să învețe în construcții modulare, în anul școlar 2023-2024.

88. Prin urmare, clasa a III-a G a fost repartizată în septembrie 2023 într-o construcție modulară, ca urmare a Hotărârii Consiliului de Administrație din data de 05.09.2023. Tot atunci a avut loc repartizarea unui număr de 8 clase pentru a-și desfășura activitatea în construcțiile modulare din incinta școlii.

89. Astfel, la parterul unității de învățământ sunt repartizate 5 clase pregătitoare și în construcțiile modulare 6 clase pregătitoare, în total 11 clase pregătitoare pentru anul școlar în curs.

90. Partea reclamată susține că opțiunea pentru repartizarea la parter a acestor clase este legată de începutul activității școlare pentru copii și respectarea particularităților de vârstă ale școlarilor.

91. Totodată, efectivul clasei a III-a G, conform reclamatei, corespunde suprafeței sălii de clasă. Niciun copil din această clasă nu are probleme de sănătate înscrise în fișele medicale, aflate la cabinetul medical al școlii, potrivit Notei de relații nr. 3259/24.11.2023. La secretariatul școlii, prin răspunsul la nota de serviciu nr. 3262/24.11.2023 se confirmă că în SIIR este consemnat un singur elev de la clasa a III-a G cu certificat CMBRAE, depus în noiembrie 2023 și nu ar fi fost solicitată nicio bursă medicală.

92. Din spusele reclamatei, situația copilului cu CES, de la clasa a III-a G, a fost comunicată la începutul lunii noiembrie de către părinți, copilul fiind înscris în SIIR la momentul declarării, unitatea de învățământ neavând știință despre acest elev anterior lunii noiembrie 2023.

93. Referitor la afirmația legată de numărul de elevi din clasă, reclamata menționează că există aprobarea ISMB nr. 1904/03.08.2020 privind funcționarea claselor pregătitoare peste efectivul maxim la clasă.

94. În ceea ce privește constatarea DSP privind numărul mai mare de elevi ce funcționează în sala de clasă, reclamata susține că precizarea vizează numărul de scaune aflat în sala de clasă din container și nicidecum numărul mai mare de elevi ce funcționează în clasele vizate, efective ce pot fi verificate în SIIR și aprobate de ISMB, respectând prevederile Legii 198.

95. Privind afirmația legată de ocuparea containerelor doar de copiii de la clasa pregătitoare, reclamata precizează că cele 3 clase mari din corpul nou de containere sunt mai potrivite ca sală de clasă având o suprafață de 56m² față de sălile cu o suprafață de 42 de metri pătrați din corpurile modulare A și B ce funcționează în incinta școlii din anul 2019,

care au un mobilier specific pentru copiii de 6 ani, din clasele pregătitoare.

96. Conform părții reclamate, cele două construcții modulare unde funcționează clasele pregătitoare au autorizație de funcționare pentru activitatea de la învățământul primar și pentru corpul nou de containere a fost depusă documentația necesară obținerii autorizației, dosar înregistrat cu nr. 27850 la DSP.

97. Totodată, reclamata adaugă că în urma controlului DSP din 22.11.2023 s-a constatat că sala oferă un cubaj de 5 metri cubi, pentru un număr de 28 de elevi, așadar suficient pentru cei 27 de elevi ai clasei a III-a G.

98. Partea reclamată susține că în fiecare an școlar, clasele se rotesc din motive strict organizatorice, ținând cont de vârsta elevilor, de numărul de elevi din fiecare clasă, de dimensiunea sălilor și de existența de copii cu CES, iar pentru anul școlar în curs din totalul celor 42 de clase, 27 și-au schimbat sala de curs pentru buna desfășurare a activității didactice.

99. Reclamata apreciază că doar doi părinți reclamă condițiile din module, neexistând nicio plângere de la un alt părinte, ținând cont de faptul că 220 de copii învață în containere, adică 9 clase din ciclul primar. În acest sens, reclamata anexează declarații ale părinților care au copii ce învață în condiții similare cu elevii clasei a III-a G.

100. Din spusele reclamatei, niciun laborator nu poate fi folosit în scopul pentru care a fost destinat. Toate laboratoarele au devenit săli de clasă, unde elevii școlii învață în două schimburi.

101. În ceea ce privește programul SDS, aferent anului școlar 2023-2024, la nivelul instituției a apărut necesitatea de a realiza o departajare a cadrelor didactice care au solicitat efectuarea SDS, întrucât există doar un număr de 15 săli de clasă disponibile pentru desfășurarea activităților din acest program și un număr de 17 solicitări. În consecință, admiterea cererilor s-a făcut conform unei proceduri și a unor criterii clare pe baza cărora cadrele didactice participante, care urmau să susțină activitățile SDS (și nu elevii) au fost evaluate.

102. Concluzionând, partea reclamată susține că măsura adoptată este strict de natură organizatorică, necesară pentru desfășurarea în condiții optime a activității în unitatea de învățământ.

103. În probațiune, partea reclamată anexează înscrisuri.

Punctul de vedere formulat de Inspectoratul Școlar al Municipiului București

104. În urma solicitării Colegiului director, Inspectoratul Școlar al Municipiului București a formulat adresa nr. 8443/26.10.2023 prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive, menționând că nu există niciun raport juridic obligațional cu partea reclamată, sesizarea părinților fiind formulată în contradictoriu cu școala și nu cu inspectoratul.

105. Totodată, inspectoratul menționează că unitățile de învățământ de stat au personalitate juridică, conform dispozițiilor art. 19 alin. (1) din Legea nr. 1/2011.

106. În ceea ce privește aspectele reclamate față de unitatea de învățământ, inspectoratul consideră sesizarea semnată de părinți neîntemeiată, măsurile de relocare și de desfășurare a SDS fiind luate de unitatea de învățământ cu respectarea prevederilor legale în vigoare, din rațiuni tehnice și organizatorice, justificate de factori obiectivi și străini de orice discriminare.

107. În continuare, inspectoratul susține aspectele menționate de partea reclamată în punctul de vedere formulat.

108. Inspectoratul Școlar al Municipiului București anexează înscrisuri.

109. Prin adresa nr. 384/15.01.2024, Inspectoratul Școlar al Municipiului București a reluat și a menținut aspectele susținute de partea reclamată prin concluziile scrise înaintate către C.N.C.D.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

110. Prevederile legislative și jurisprudența relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României:

Art. 1 Statul român: „(...) (3) *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. (...)*”

Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni: „(...) (2) *România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.*”

Art. 16 Egalitatea în drepturi: „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare:

Art. 2 alin. 3: „*Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare.*”

Art. 11 alin. 1: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.*”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

Art. 14 Interzicerea discriminării: „*Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.*”

Art. 17 Interzicerea abuzului de drept: *„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”*

Principiile de analiză

111. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că *„principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”*. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că *„principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă: la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**, la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”*.

112. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării indirecte, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 3 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unor *prevederi, criterii sau practici aparent neutre care dezavantajează anumite persoane față de alte persoane*, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000.

113. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 3 este necesar ca *prevederile, criteriile sau practicile să nu fi fost justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare*.

Aplicarea principiilor la speță

114. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări ca urmare a faptului că, fără nicio informare prealabilă din partea școlii, elevii clasei a III-a G au fost relocați abuziv, în containere improprii, cu miros pregnant de mucegai, fiind nevoiți să învețe cu geamurile și ușa dechisă. Totodată, petenții (părinții elevilor) susțin că elevii clasei a III-a G nu pot beneficia de programul Școală după școală, deși alte clase beneficiază.

115. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

116. Pe fond, în accepțiunea petenților, justificarea oferită de partea reclamată, dar și de inspectorat, în ceea ce privește relocarea elevilor este una fictivă, lipsită de fundament real cât și de logică elementară.

117. Examinând conținutul petiției, punctul de vedere formulat de partea reclamată și probatoriul aflat la dosar, Colegiul director urmează a analiza fapta în concordanță cu definiția discriminării indirecte regăsită în art. 2 alin. (3) din O.G. nr. 137/2000, republicată.

118. Astfel, Colegiul reține că argumentele pe care partea reclamată și-a fundamentat măsurile de relocare, nu pot constitui o justificare obiectivă în nicio situație, petenților fiindu-le încălcat dreptul la un tratament egal.

119. Tot în acest sens, examinând situația din speță în raport cu reglementările legale, ne raportăm și în considerentele Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 1/2016 din 18 ianuarie 2016, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată

în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 223 din 25 martie 2016 – că: „*în doctrina și jurisprudența românească și europeană s-a arătat că există o faptă de discriminare atunci când: o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane, aflate într-o situație similară, motivul acestui tratament constituindu-l o caracteristică concretă a persoanelor, caracteristică ce se încadrează în categoria „criteriului protejat”*”.

120. Pentru existența discriminării trebuie, așadar, îndeplinite cumulativ următoarele condiții: existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință; existența unui criteriu de discriminare, de felul celor enumerate exemplificativ în definiția legală a discriminării; existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat; scopul sau efectul tratamentului diferențiat să fie restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege; persoanele sau situațiile în care acestea se găsesc să se afle în poziții comparabile; tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, a cărui atingere se face prin metode adecvate și necesare.

121. Raportul de cauzalitate între tratamentul diferențiat și criteriul de discriminare presupune să se demonstreze că pretinsa victimă a fost tratată mai puțin favorabil decât alte persoane, aflate într-o situație similară, din cauză că deține o caracteristică ce se încadrează în noțiunea de „criteriu protejat”: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex ș.a.m.d., sau orice alt criteriu al cărui scop sau efect este cel prevăzut de dispozițiile legale (restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice).

122. Astfel, Colegiul se raportează și la punctul de vedere formulat de partea reclamată prin care a susținut că măsura a fost determinată de creșterea numărului de clase pregătitoare în anul școlar 2023-2024.

123. Totodată, Colegiul reține apărarea părții reclamate în ceea ce privește clasele a III-a G și a III-a E, conform căreia acestea și-au desfășurat activitatea didactică în anul școlar 2022-2023 la parterul școlii, în zona repartizată claselor pregătitoare pentru anul școlar 2023-2024. Dintre cele două clase, a fost aleasă să se mute în container clasa a III-a G, deoarece are un număr mai mic de elevi decât clasa a III-a E, și anume 27 față de 29, spațiul dintr-un modul fiind puțin mai mic față de cel din clasele de la parterul școlii și pentru că la clasa a III-a E sunt înscriși doi elevi cu cerințe educaționale speciale, dintre care unul are recomandare de la terapeut de păstrare a colectivului și a rutinei de orientare.

124. Colegiul reține că, deși măsura adoptată de partea reclamată pare a avea o justificare obiectivă, această măsură (mutarea clasei cu un număr mai mic de elevi și faptul că doi elevi din clasa a III-a E au cerințe educaționale speciale) este combătută de faptul că reclamata nu a inversat sarcina probei în mod efectiv, nearătând că procesul de mutare a respectat întocmai metodologia, neincluzând analiza pentru toate clasele implicate.

125. Mai mult decât atât, Colegiul reține că, la momentul deciziei de mutarea luată de partea reclamată, nu era obținută autorizația decât pentru activitatea preșcolară, astfel încât, firesc ar fi fost să fie utilizate doar pentru clasele pregătitoare, acești copii fiind mai mici și mai apropiați de activitatea autorizată pentru aceste module

126. Având în vedere probele depuse la dosar, Colegiul reține că această măsură, pare a fi un tratament diferențiat aplicat petenților și reține că sunt întrunite elementele unei fapte de discriminare indirectă în ceea ce privește elevii din clasa care a fost mutată în containerele improprii, respectiv clasa a III-a G, neasigurându-se pentru aceștia accesul la educație în condiții egale.

127. În acest sens, ne raportăm la dispozițiile art. 20 alin. 6 din O.G. 137/2000R, *„persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare”*.

128. Mai mult în domeniul discriminării, sarcina probei este împărțită doar între petent și partea reclamată (*Directiva 2000/78*, art. 10; *Directiva Consiliului 2000/43/CE*: art. 8: *„Statele membre iau măsurile necesare, în conformitate cu sistemul juridic propriu, astfel încât, atunci când o persoană se consideră lezată prin nerespectarea față de ea a principiului «egalității» și prezintă, în fața unei jurisdicții sau a unei alte instanțe competente, fapte care permit prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte, să revină reclamantului sarcina de a dovedi că nu a violat principiul «egalității».*”).

129. Prin urmare, Colegiul se raportează la materialul probator depus de către părți și reține că partea reclamată nu a depus niciun fel de probatoriu, care să vină să răstoarne prezumția de existență a tratamentului diferențiat ca răspuns la solicitarea petenților, neasumându-și astfel obligația de răsturnare a sarcinii probei, conform art. 20 alin. 6 din O.G. nr. 137/2000, republicată actualizată.

130. Concluzionând, Colegiul reține că partea reclamată nu a demonstrat prin punctul de vedere formulat și probele anexate că tratamentul diferențiat este justificat obiectiv de un scop legitim iar metodele sunt adecvate și necesare.

131. Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată că fapta sesizată constituie contravenție potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) coroborat cu art. 11 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată.

132. În consecință, raportat la fapta de discriminare constatată, Colegiul dispune aplicarea sancțiunii contravenționale a avertismentului conform art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000 republicată, coroborat cu art. 5 alin. (2) lit. a), respectiv art. 6 și 7 din O.G. nr. 2/2001 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere pericolul social minim.

133. Colegiul director recomandă părții reclamate ca, pe viitor, să respecte propriile reguli pentru toate clasele unității de învățământ și, în scopul asigurării dreptului la educație în condiții egale pentru toți elevii și clasele, în cazul în care se impune mutarea unor clase în condiții dezavantajoase, să fie luată în calcul varianta alternării mutării claselor pe semestru, adică pe rând, fiecare clasă de același nivel să funcționeze în respectiva clasă de studiu, pentru asigurarea echității.

134. În continuare, în ceea ce privește cel de-al doilea capăt de cerere care vizează accesul elevilor la programul Școală după școală, reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane

aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

135. Prin urmare, Colegiul reține că nu sunt întrunite elementele unei fapte de discriminare, respectiv nu există un drept încălcat, având în vedere că părinții aveau posibilitatea să formuleze cereri de înscriere la una dintre clasele care organizează acest program, chiar dacă învățătoarea de la clasa a III-a G a obținut un punctaj mai mic față de celelalte cadre didactice admise.

Cristian Jura – Opinie separată

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu 8 voturi pentru și unul împotriva în ceea ce privește primul capăt de cerere și unanimitate în ceea ce privește al doilea capăt de cerere, a membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Raportat la primul capăt de cerere, faptele sesizate întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (3) coroborat cu art. 11 alin. (1) din **O.G. 137/2000**, republicată;
2. Sancționarea reclamatului cu avertisment conform art. 5 alin. (2) lit. a), coroborat cu art. 6 și 7 din **O.G. nr. 2/2001**;
3. Recomandă părții reclamate să respecte propriile reguli pentru toate clasele unității de învățământ și, în scopul asigurării dreptului la educație în condiții egale pentru toți elevii și clasele, în cazul în care se impune mutarea unor clase în condiții dezavantajoase, să se ia în calcul varianta alternării mutării claselor pe semestru, adică pe rând, fiecare clasă de același nivel să funcționeze în respectiva clasă de studiu, pentru asigurarea echității;
4. Raportat la al doilea capăt de cerere, nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** în lipsa dreptului încălcat.
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Motivat și redactat: A.D.

Data redactării: 07.06.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

